

Olsztyn, dnia 17 lutego 2020 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-V.431.1.14.2019

**Pani
Zofia
Grzonkowska-Mocny
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Grodzicznie**

Grodziczno 17A
13-324 Grodziczno

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie (Grodziczno 17A, 13-324 Grodziczno; REGON 870003140; NIP 877-13-23-389).
(akta kontroli str. 1-3)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie nadzorowała **Pani Zofia Grzonkowska-Mocny**, która od dnia 1 lipca 1990 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tej jednostki.
(akta kontroli str. 4-11)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Cezary Wojciechowski** - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
  - legitymacja służbowa nr 46/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 13 listopada 2019 roku nr FK-IV.0030.1077.2019 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie.
(akta kontroli str. 12-13)
- **Eliza Latkowska** - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
  - legitymacja służbowa nr 1/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 13 listopada 2019 roku nr FK-IV.0030.1078.2019 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie.
(akta kontroli str. 14-15)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 02 grudnia do 09 grudnia 2019 roku (z przerwą w dniu 03 grudnia 2019 roku). Odnotowano ją - pod pozycją 3/2019 - w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie. (akta kontroli str. 16)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- **okres objęty kontrolą**
kontrolą objęto okres świadczeniowy 2017/2018 (tj. od 1 października 2017 roku do 30 września 2018 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1464) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2018 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie dokonano następujących ustaleń:

1. W 2018 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dotacji Wojewody wydatkowano kwotę 6.134.503.16 zł, w tym na:
  - świadczenia wychowawcze - kwotę 6.060.548,20 zł;
  - obsługę wypłaty świadczeń - kwotę 73.954,96 zł.
2. Na obsługę realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych - w 2018 roku – wiejska Gmina Grodziczno nie przeznaczała środków własnych.
(akta kontroli str. 17-22)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Wiejska Gmina Grodziczno liczy około 6.526 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w gminie tej jest Wójt Gminy Grodziczno.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci organy gminy (do dnia 1 kwietnia 2016 roku) miały wyznaczyć lub utworzyć jednostki organizacyjne do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Działania kontrolne wykazały, że **do realizacji zadań** określonych ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci **Wójt Gminy Grodziczno wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie**.

(akta kontroli str. 112;30)

Decyzje z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wydawane były na podstawie upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy Grodziczno.

Na dzień rozpoczęcia kontroli GOPS w Grodzicznie wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie* nadanego Uchwałą Nr XXVIII/193/2013 Rady Gminy Grodziczno z dnia 06 marca 2013 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej w § 13 stanowił, że: „Ośrodek wykonuje również inne zadania określone innymi ustawami przekazane do realizacji przez Wójta Gminy Grodziczno lub Radę Gminy Grodziczno”. Kontrolującym przedstawiono porozumienie zawarte w dniu 23 lutego 2016 roku pomiędzy Wójtem Gminy Grodziczno, a kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie stanowiące: „ (...) Na podstawie art. 53 ust. 1 w związku z art. 2 pkt. 11 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016r. poz. 195) oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) wyznaczam Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Grodzicznie jako właściwą jednostkę organizacyjną do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.”

(akta kontroli str. 23-30)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie* wprowadzony Zarządzeniem Nr 15/2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie z dnia 18 września 2019 roku.

(akta kontroli str.31-49)

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie zadań objętych kontrolą.

W myśl art. 10 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Na dzień rozpoczęcia kontroli realizacją merytorycznych zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – zajmował się jeden pracownik zatrudniony na stanowisku pomoc administracyjna.

W okresie świadczeniowym 2017/2018 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie na stanowisku związanym z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci występowała duża rotacja pracowników. W przedstawionej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2017/2018 zapewniona była ciągłość realizacji kontrolowanych zadań.

(akta kontroli str. 50-52)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie, zajmujący się realizacją kontrolowanych spraw, posiadał zakres czynności zawierający, między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Posiadał on również upoważnienie udzielone przez Wójta Gminy Grodziczno uprawniające do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.
(akta kontroli str. 53-69)

Do akt kontroli włączono również zakresy czynności i upoważnienia pozostałych osób zatrudnionych w okresie świadczeniowym 2017/2018 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie wykonujących inne zadania, niż objęte kontrolą. Osoby te w kontrolowanym okresie świadczeniowym wspomagały, bądź zastępowały realizatora zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - w chwili wystąpienia takiej konieczności.
(akta kontroli str. 70-99)

Zakres czynności oraz stosowne upoważnienia do realizacji zadań (w tym do wydawania decyzji administracyjnych) - udzielone przez Wójta Gminy Grodziczno - posiadał również Kierownik Ośrodka.
(akta kontroli str. 9-11)

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały: sporządzony wykaz oraz przedstawione kontrolującemu certyfikaty, a także informacja na temat szkoleń sporządzona przez Kierownika GOPS.
(akta kontroli str. 100-111)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie ma swoją siedzibę w wolnostojącym, trzykondygnacyjnym budynku zlokalizowanym: Grodziczno 17A, (13-324 Grodziczno). Administratorem budynku jest Urząd Gminy Grodziczno. W budynku oprócz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej mieści się: Urząd Gminy, Urząd Stanu Cywilnego i biblioteka gminna. Budynek nie jest dostosowany architektonicznie dla osób niepełnosprawnych, podczas kontroli trwały jednak prace remontowo-budowlane mające na celu między innymi uruchomienie windy z podjazdem dla osób niepełnosprawnych. Według informacji uzyskanej od Kierownika GOPS w Grodzicznie gdy zachodzi konieczność rozmowy z osobą niepełnosprawną obsługiwana jest ona w wyznaczonym do tego pomieszczeniu znajdującym się na parterze budynku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany jest na drugim piętrze. Pracownik realizujący zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wraz z dwoma pracownikami realizującymi inne zadania zajmuje pomieszczenie o powierzchni około 30m². Wyposażone jest ono w trzy biurka, szafy zamykane na klucz oraz niezbędny sprzęt techniczny do prawidłowej obsługi interesantów.

Zgodnie z uzyskaną informacją od Kierownika Ośrodka, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia indywidualnej rozmowy z interesantem - przy zachowaniu poufności oraz ochrony danych osobowych - pracownicy mogą skorzystać z innego pomieszczenia GOPS z tzw. „sali roboczej”.

Na korytarzu GOPS w Grodzicznie dla oczekujących osób ustawiono stół z krzesłami oraz dwie ławki. Na ścianie powieszono tablice informacyjne zawierające między innymi niezbędne informacje o sposobie wypełnienia druków.

Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw przechowywana była w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego między innymi, kontrolowane zadania.
(akta kontroli str. 112-116)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych na okres od 01 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017, od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018, od 01 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019, zawarte z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.
Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
(akta kontroli str. 117-126)

IV. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Na podstawie informacji uzyskanej z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie ustalono, że w okresie świadczeniowym 2017/2018 do Ośrodka wpłynęły **673** wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego (z tego 10 wniosków przekazano według właściwości).

Rozpatrując przyjęte wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego prowadzono **737** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji, w tym:

- **650 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń wychowawczych;
- **13 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji odmawiających prawa do świadczeń wychowawczych (z uwagi na przekroczenie określonego ustawowo kryterium dochodowego);
- **6 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji orzekających o nienależnie pobranych świadczeniach wychowawczych i o żądaniu ich zwrotu;
- **68 postępowań administracyjnych** prowadzonych (w trybie art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci) po uzyskaniu informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej osób, którym przyznano świadczenia wychowawcze na okres świadczeniowy 2017/2018 – zakończonych wydaniem decyzji zmieniających (w całości lub w części) wcześniejsze decyzje ustalające prawo do świadczeń wychowawczych.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Grodzicznie – po uzyskaniu informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej świadczeniobiorców – w 237 sprawach dokonano weryfikacji posiadanych uprawnień do pobierania świadczeń wychowawczych. W wyniku tej weryfikacji – we wszystkich przypadkach – potwierdzono uprawnienia świadczeniobiorców do dalszego pobierania świadczeń wychowawczych i odstąpiono od wszczęcia postępowania.

W kontrolowanej jednostce w okresie świadczeniowym 2017/2018 według przedstawionej przez Kierownika Ośrodka informacji nie prowadzono postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawach: rozłożenia na raty zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, zmiany formy wypłaty świadczeń wychowawczych z formy pieniężnej na formę rzeczową lub na formę opłacania usług, umorzenia zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto ustalono, że wpłynęło jedno odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego na decyzję odmawiającą przyznania świadczenia wychowawczego. Kolegium przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia, a GOPS w Grodzicznie wydał decyzję przyznającą prawo do świadczenia.
(akta kontroli str. 127-136)

Na podstawie miesięcznego sprawozdania rzeczowo-finansowego wykonania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za miesiąc wrzesień 2018 roku - sporządzonego w jednostce kontrolowanej - ustalono, że w **miesiącu wrześniu 2018 roku wypłacono 1061 świadczeń** wychowawczych (w tym **435** świadczeń na pierwsze dziecko). Świadczenia pobierały **562 rodziny**.
(akta kontroli str. 136-141)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie skontrolowano **20** akt losowo wybranych spraw, w których łącznie (w okresie objętym kontrolą) prowadzono **18** postępowań związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zakończonych wydaniem **18** decyzji administracyjnych. W **2** sprawach poddanych kontroli po dokonaniu weryfikacji zmian w sytuacji dochodowej rodziny nie zaszła konieczność zmiany decyzji przyznających świadczenia wychowawcze.
(akta kontroli str. 142-336)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań, związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, prowadzonych - w okresie objętym kontrolą - przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie. Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.
(akta kontroli str. 337-340)

Kontroli i analizie poddano:

- **8 spraw**, w których prowadzono **8 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem **7 decyzji** przyznających świadczenia wychowawcze na pierwsze oraz na kolejne dziecko (rodziny mieściły się - w określonym ustawowo - kryterium dochodowym) oraz **1 decyzji** odmownej przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko (odmowa z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego określonego ustawą);
(akta kontroli str. 142-208)
- **7 spraw**, w których prowadzono **7 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji przyznających świadczenia wychowawcze na drugie i kolejne dziecko (bez kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 209-246)
- **1 sprawę**, w której prowadzono **1 postępowanie administracyjne** - kończące się wydaniem decyzji ustalającej świadczenie wychowawcze za nienależnie pobrane oraz ustaleniem kwoty nienależnie pobranego świadczenia i żądaniem jego zwrotu;
(akta kontroli str. 247-265)
- **2 sprawy**, w których prowadzono **2 postępowania administracyjne** kończące się wydaniem dwóch decyzji uchylających wcześniejsze decyzje o przyznaniu prawa do świadczeń wychowawczych w związku ze zmianą sytuacji dochodowej rodzin (przekroczenie kryterium dochodowego).

Ponadto w **2 przypadkach** dokonano kontroli zasadności podjęcia decyzji o odstąpieniu od wszczęcia postępowań administracyjnych w zakresie zmiany bądź uchylenia decyzji przyznających uprawnienia do świadczeń wychowawczych - z uwagi na uzyskanie dochodu – w sytuacji, gdy dokonana przez pracowników analiza otrzymanych informacji w sprawie uzyskania dochodu wykazała, że świadczeniobiorcy w dalszym ciągu posiadają uprawnienia do pobierania świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 266-352)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

V. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grodzicznie nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg i wniosków prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz ze złożonej przez Kierownika Ośrodka informacji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 353)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, że nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie objętym kontrolą odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.

Informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)